

Číslo: 66010/2022-2023

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej dňa **29. 05. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Pieninská 27, Banská Bystrica	
Zriaďovateľ	Mesto Banská Bystrica

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Janka Prisažná, riaditeľka školy

Mgr. Eva Bedleková, zástupkyňa riaditeľky školy pre primárne vzdelávanie

Mgr. Eva Hudecová, zástupkyňa riaditeľky školy pre nižšie stredné vzdelávanie

V súlade s poverením na **tematickú inšpekciu** č. 66010/2022-2023 zo dňa 22. 05. 2023 inšpekciu **vykonali:**

PaedDr. Katarína Mužíková, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Jana Bieliková, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Ivana Hrončeková, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

Ing. Petra Vetráková, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Bezpečnosť školského prostredia a vzťahy medzi aktérmi vzdelávania.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia bola vykonaná v plnoorganizovanej štátnej základnej škole s vyučovacím jazykom slovenským. V čase inšpekčnej činnosti sa v nej vzdelávalo 333 žiakov, 181 v nižšom strednom vzdelávaní. So špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) evidovali 53 žiakov - 52 so zdravotným znevýhodnením, 1 s nadaním. Edukačný proces prebiehal v 17 kmeňových triedach, z toho v 1 špeciálnej. Zabezpečovalo ho 34 pedagogických zamestnancov (z nich 1 katechét, 5 vychovávateľiek, 7 pedagogických asistentiek) a 1 odborný zamestnanec (školská psychologička).

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Počas inšpekcie boli s vedením školy, triednou učiteľkou 6. B triedy, výchovnou poradkyňou, školskou psychologičkou a koordinátorkou primárnej prevencie sociálno-patologických javov uskutočnené riadené **rozhovory**. **Dotazníky** boli zadané 31 pedagogickým zamestnancom (PZ),

150 žiakom v ročníkoch druhého stupňa a 15 členom žiackeho parlamentu (ŽP). Zámerom bolo získať názory na bezpečnosť školského prostredia, kvalitu vzájomných vzťahov medzi aktérmi výchovy a vzdelávania, klímu školy a mieru účinnosti prijatých opatrení. Podklady k hodnoteniu subjektu boli získané aj na základe analýzy a zistení z predloženej pedagogickej a ďalšej **dokumentácie** súvisiacej s bezpečnosťou školského prostredia.

Celoškolská stratégia

Dôležitým predpokladom pre účinnú **prevenciu rizikového správania** žiakov bol systematický a komplexný prístup školy v oblasti primárnej prevencie sociálno-patologických javov. Pri jej zabezpečovaní škola vychádzala zo **strategických dokumentov**,¹ do ktorých zakotvila podmienky súvisiace s prevenciou, monitorovaním a riešením negatívnych prejavov v správaní sa žiakov. Vydané boli po prerokovaní v pedagogickej rade, čím poskytli jej členom príležitosti k diskusii a pripomienkam. Priebežne boli z dôvodov konkrétnych potrieb, aktuálnych situácií a udalostí vzniknutých v škole či spoločnosti revidované, a to vo vzťahu k špecifikácii konkrétnych postupov pri riešení danej problematiky. So zmenami boli pedagogickí zamestnanci oboznámení, čo potvrdili záznamy v zápisniciach z rokovania pedagogickej rady. **Školský poriadok (ŠP)** bol vnímaný ako zásadný dokument pri stanovení pravidiel správania, postupov a prijímaní príslušných opatrení. V elektronickej podobe bol sprístupnený na webovom sídle školy. V triednych knihách v úvode školského roka **bolo preukázateľne** zaznamenané **poučenie žiakov** o predpisoch bezpečnosti a ochrany zdravia (BOZ), ako aj o zmenách v ŠP, opakovane s ním boli oboznámení aj pred realizáciou aktivít a mimoškolských podujatí. **Väčšina žiakov (76,67 %) potvrdila v dotazníku zadanom školskou inšpekciou, že s učiteľmi diskutovali o pravidlách správania sa stanovených ŠP, štvrtina z nich (25,33 %) dosvedčila i možnosť participovať na ich úprave.** So zámerom transparentne pristupovať k **zákonným zástupcom (ZZ)** im škola doručila ŠP v printovej podobe a svojím podpisom na návratke potvrdili oboznámenie sa s ním. Možnosť vyjadriť sa k jeho obsahu nevyužili. Riaditeľka školy pozitívne hodnotila takúto formu poskytnutia ŠP zákonným zástupcom najmä vo vzťahu k priebehu a obsahu vzájomnej komunikácie pri riešení problémov.

Do realizácie **celoškolskej stratégie** so zacielením na prevenciu rizikového správania zapájali všetkých zamestnancov. Riaditeľka ústne potvrdila, že sa aktívne spolupodieľali na tvorbe kultúry školy, ako aj na uskutočňovaní primárnej prevencie. Venovali primeranú pozornosť priamej práci so žiakmi, zákonnými zástupcami počas individuálnych intervencií či v rámci triednych kolektívov. Kľúčovú úlohu zastávali **triedni učitelia**. Pre realizáciu inkluzívneho vzdelávania v škole bol zriadený **školský podporný tím**. Jeho členmi boli výchovná poradkyňa, školská špeciálna pedagogička, školská psychologička, pedagogické asistentky a riaditeľka školy. Svojou činnosťou zabezpečovali komplexnú podporu a nastavovali systematické procesy. Na ich pozíciách nastali na začiatku druhého polroka aktuálneho školského roka personálne zmeny, takže sa podľa riaditeľky školy ešte oboznamovali so svojimi kompetenciami. Úlohou **výchovnej poradkyne** bolo optimálne saturovať oblasti týkajúce sa osobnostných, vzdelávacích, profesionálnych a sociálnych potrieb žiakov. Iniciatívne vstupovala do riešenia už vygenerovaných problémov jednotlivcov a zamieravala sa v kooperácii s členmi podporného tímu najmä na prevenciu a eliminovanie výskytu negatívnych javov. **Prevažná väčšina**

¹ školský poriadok; plán činnosti - výchovného poradcu, školskej psychologičky, primárnej prevencie sociálno-patologických javov; interný predpis k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach; smernica o postupoch proti šíreniu omamných a psychotropných látok v školskom prostredí; etický kódex; vnútorný poriadok zamestnancov; interná smernica - školský podporný tím

oslovených žiakov (80,67 %) uviedla, že poznajú učiteľa, ktorý v škole vykonáva funkciu výchovného poradcu.

Školská psychologička bola podľa jej vyjadrenia prizývaná k riešeniu vzniknutých situácií ovplyvnených správaním sa žiakov. Poskytovala individuálne konzultácie, monitorovala klímu v triedach a v prípade potreby navrhovala opatrenia. Získavala informácie o potrebách žiakov, analyzovala tieto potreby a pripravovala následný poradenský postup. Realizovala aktivity pri problémoch a ťažkostiach žiakov v učení, v správaní, pri rozhodovaní a voľbe povolania, narušených sociálnych vzťahoch v triede, psychohygienických otázkach školy a vo výchovno-vzdelávacom procese. Poskytovala služby individuálne, skupinovo i hromadne, priamo v bezprostrednom styku so žiakom alebo sprostredkované prostredníctvom učiteľov, výchovnej poradkyne. Zaisťovala krízovú intervenciu. Preukázateľne spolupracovala s inými odbornými zamestnancami a inštitúciami, najmä so zariadeniami výchovného a psychologického poradenstva.

Koordinátorka primárnej prevencie sociálno-patologických javov pôsobila podľa riaditeľky školy ako poskytovateľka poradenských služieb. Vykonávala činnosti metodické, koordinačné, informačné a poradenské. Venovala sa predovšetkým prevencii sociálne nežiadúcich javov. Usmerňovala činnosti v spolupráci s výchovnou poradkyňou, s triednymi učiteľmi a školskou psychologičkou. Realizované stratégie boli založené na primárnej prevencii so zacielením pozornosti žiakov na pozitívne vzory správania sa a konania. **Z výsledkov dotazníka vyplynulo, že školského koordinátora vo výchove a vzdelávaní (koordinátor prevencie) žiaci nižšieho stredného vzdelávania zväčša nepoznali (74,67 %).**

Z rozhovoru s **koordinátorkou školského parlamentu** (ustanovená pedagogická zamestnankyňa) vyplynulo, že ťažiskom ich činnosti bolo najmä plánovanie a spoluúčasť na organizovaní kultúrno-spoločenských aktivít, interných žiackych projektov spoločenského, preventívneho alebo charitatívneho charakteru, čo sa **zhodovalo aj s odpoveďami väčšiny členov školského parlamentu v dotazníku (96,7 %). Väčšia časť z nich (73,3 %) participáciu na tvorbe školského poriadku zapracovaním ich námetov a pripomienok nepotvrdila.** Koordinátorka uviedla, že návrhy boli neakceptovateľné a v rozpore so školským poriadkom (používať mobilné telefóny, počas prestávok hrať na chodbe futbal, nosiť roztrhané rifle/tričká s rôznymi nevhodnými vytlačenými symbolmi).

Vedenie školy si uvedomovalo dôležitosť toho, aby čo najširšie spektrum pedagógov disponovalo dostatočnými vedomosťami a schopnosťami rozoznať rizikové správanie sa žiakov a vedelo vhodne reagovať v prípade jeho odhalenia. Aktuálne informácie súvisiace s touto problematikou získavali v ostatných dvoch rokoch nielen koordinátori, členovia podporného tímu, vedenie školy, ale možnosti nadobudnúť vyššie profesionálne kompetencie v škole vytvárali pre všetkých tak, aby miera ich preškolenia bola čo najefektívnejšia smerom k problematike bezpečnosti školského prostredia a podpory vzťahov. Ich **vzdelávanie²** vytváralo vhodný potenciál na zvyšovanie schopností aplikovať overené preventívne postupy na konkrétne situácie v škole, analyzovanie príčin rizikového správania, ako aj na plánovanie, vyhodnocovanie situácií a poskytovanie metodickéj podpory.

² napr. Multidisciplinárna spolupráca v systéme výchovného poradenstva a prevencie (SPV); Pedagogická diagnostika žiaka - inovačné vzdelávanie; Komenského inštitút: Ako individualizovať vyučovanie v triede plnej rozmanitých žiakov; Inovácie vo výchovnom poradenstve a prevencii prostredníctvom multidisciplinárnej spolupráce (sociálno-psychologický výcvik); "Rodičko" /Orientačné dni - téma "šikanovanie"; Efektívny podporný školský tím v našej škole. Ako na to?; Feuersteinova metóda inštrumentálneho obohacovania - aktualizované vzdelávanie; Škola inkluzionistov; Rovesnícke násilie - multidisciplinárne vzdelávanie (UPSVAR); špecializačné vzdelávanie - výchovný poradca; Aktuálne otázky školskej psychológie

Analýza pedagogickej a ďalšej dokumentácie školy preukázala, že pedagogickí zamestnanci kládli dôraz na budovanie **partnerských vzťahov so ZZ**, posilňovanie vzájomnej dôvery a spolupráce. Priebežne im rôznymi formami poskytovali **metodickú pomoc a podporu**. O mimoriadnom zhoršení prospechu a správania sa žiakov ich preukázateľne informovali triedni učitelia bezprostredne prostredníctvom portálu EduPage. Vzájomne komunikovali, konzultovali možnosti riešenia a opatrenia, ktoré väčšina ZZ podľa vyjadrenia riaditeľky školy prijímala. V prípade problémov súvisiacich so správaním žiakov organizovali stretnutia s výchovnou poradkyňou, školskou psychologičkou, prípadne zvolávali zasadnutia **výchovnej komisie**, na ktoré prizývali aj odborníkov z poradenských či mimoškolských organizácií zaoberajúcich sa danou problematikou. O svojich intervenciách viedli zápisnice a záznamy v triednych knihách³. Dňa 04. 05. 2023 zorganizovali mimoriadne plenárne združenie rodičov o medializovanom incidente a preventívnych opatreniach školy. Následne aj triedne stretnutia. Podľa vyjadrenia vedenia školy a triednej učiteľky 6.B triedy sa prioritne zameriavali na posilnenie vzájomnej dôvery, na prekonanie dezinformácií a opätovne zákonným zástupcom odporučili postupy pri odôvodnenom podozrení zo šikanovania ich detí v školskom prostredí.

Aktívna ochrana žiakov pred sociálno-patologickými javmi

V škole realizovali širokú škálu aktivít zameraných na sociálne správanie a osobnostný rozvoj žiakov. Vedenie školy pozitívne hodnotilo, že problematika rizikového správania vo všetkých jeho formách nebola len témou preventívnych programov, ale bola aj súčasťou mnohých **vyučovacích i mimovyučovacích aktivít**. **Monitoring** zameriavali na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v ich správaní sa a príznakov šikanovania. Výsledky vyhodnocovali, k zisteným nedostatkom prijímali konkrétne opatrenia, ktorých účinnosť sledovali, ale záznamy o tom nevedli. Každoročne v 5. ročníku realizovali **sociometriu a mapovanie sociálnej klímy**. Na základe výsledkov a zistení uskutočňovali korekčné aktivity. Mali vytvorený systém bezpečného oznamovania rôznych prejavov rizikového správania sa - **otvorené dvere** u riaditeľky školy, **schránku dôvery/primárnej prevencie**, možnosť neformálnej, ale dôvernej **komunikácie** s pedagógmi, ktoré podľa vyjadrení vedenia školy žiaci využívali.

Realizácia **preventívnych programov a aktivít**⁴ vytvárala podmienky pre zvyšovanie vedomia, poznanie dopadov negatívneho správania. Prostredníctvom rôznych zážitkových a interaktívnych foriem (komentované čítanie/videoprojekcia, riadený rozhovor, dotazník, výroba plagátov, kvíz, športový turnaj, beseda) pracovali so vzťahmi medzi žiakmi, modelovali prostredie zamerané na psychickú pohodu, adaptáciu a budovanie priaznivej klímy. Efektivitu svojho pôsobenia zvyšovali **spoluprácou s odborníkmi** externých organizácií (poradenské zariadenia, polícia, ÚPSVaR, centrum pre deti a rodiny, euroatlantické centrum, UNICEF, EDUMA, UMB BB). Realizovali aj individuálne stretnutia, konzultácie so žiakmi, v prípade potreby aj so ZZ. Ako potenciálny priestor využívaný k budovaniu vzťahov v triede, k prevencii rizikových javov a posilňovaniu vzťahov vnímali v škole **triednické hodiny**. Síce ich hlavnú náplň tvorili administratívno-organizačná agenda a prípadné riešenie aktuálnych problémov, ale venovali sa po obsahovej stránke aj iným aktivitám. **Pohľad žiakov na preventívne aktivity bol prevažne kladný. Považovali ich za dôležité. Ich výpovede potvrdili, že im v škole venovali**

³ napr. 6.B - zápis v poznámkach triednej knihy - 27. 03. 2023 - ZZ kontaktovala triedna učiteľka (TU) ohľadom prešetrenia správania žiaka - TU kontaktovala školskú psychologičku, koordinátorku primárnej prevencie, odohral sa pohovor so žiakom v prítomnosti VP, bol oboznámený s výchovnými opatreniami, pohovor so ZZ

⁴ Deň boja proti stresu, Bullying, Kde nájdem pomoc, Bubnovačka, Vzťahy medzi nami, Bezpečne na internete a rozpoznávanie hoaxov, Vnímavá škola, Zvládanie záťažových situácií

primeranú pozornosť. Polovica žiakov (50 %) v dotazníku potvrdila účasť na rôznych aktivitách zameraných na riešenie konfliktov a vzťahov medzi žiakmi v triede alebo v škole a takmer dve tretiny opýtaných (66,66 %) súhlasili s tvrdením, že sa v škole učia ako sa majú správať v situácii, keby ich niekto v triede alebo mimo školy zosmiešňoval, fyzicky napádal resp. im nejakým spôsobom ubližoval. Väčšina respondentov (68,67 %) sa nezúčastnila stretnutí s výchovným poradcom pri riešení osobných alebo školských problémov (pomoc, rady, konzultácie). Ostatní ako najčastejšie dôvody vyhľadania výchovného poradcu označili problémy týkajúce sa vzťahov so spolužiakmi (20 %), dopyt po informáciách o ďalšom štúdiu a porušovanie školského poriadku (po 15 %), menej z nich uviedlo problémy s učením (8 %), či vo vzťahoch s učiteľmi (5,33 %) alebo rodičmi (1,33 %). Ako iné dôvody uviedli sebapoškodzovanie, fajčenie, šikanovanie, vzťahy so žiačkou z inej triedy.

Neodmysliteľnou súčasťou prevencie rizikového správania bola podľa vedenia školy starostlivosť o pozitívnu klímu, budovanie dobrých vzťahov medzi žiakmi, ale aj medzi všetkými zamestnancami. Nastavovali pravidlá vzťahov, komunikácie, možností, o ktorých diskutovali nielen s členmi pedagogickej rady, ale podnecovali aj zákonných zástupcov. Daný prístup, vytváranie vzájomnej dôvery a spolupráce, demokratický štýl riadenia školy potvrdili vo svojich vyjadreniach aj pedagógovia v odpovediach v dotazníku zadanom ŠŠI. Klímu školy hodnotili ako **otvorenú**. Pozitívny a empatický prístup riaditeľky školy, ústretovú komunikáciu a snahu riešiť problémy kladne hodnotili mnohí z nich i v rámci anonymného interného dotazníka (august 2022).

Aktuálne sa podľa vyjadrenia riaditeľky školy v škole nevyskytovali závažné **prejavy patologického správania**. Náznaky bezprostredne riešili na individuálnej úrovni pohovorom. V predchádzajúcom období po prerokovaní pedagogickou radou v súlade s ustanoveniami ŠP udeľovali **výchovné opatrenia**. V minimálnej miere bolo dôvodom negatívne správanie sa žiakov, prevažne išlo o neplnenie si povinností, neospravedlnené vyučovacie hodiny, nevhodné správanie na vyučovaní. Z analýzy záznamov z pohovorov so žiakmi/zákonnými zástupcami vyplynulo, že zaznamenali prípad nevhodného správania žiačok 4. ročníka voči žiačke 6. ročníka mimo areálu školy, ktorý riešili v spolupráci s ich ZZ. **Väčšina žiakov (87,33 %) v dotazníku uviedla, že sa v škole cíti bezpečne, dobre, nemá obavy zo žiadneho spolužiaka a učiteľov vníma ako chápaných i tolerantných (85,33 %).** Za prejavy správania predstavujúce ubližovanie opýtaní žiaci najčastejšie označili bitku (84 %), urážku rodiny (79,33 %), vysmievanie sa a ponižovanie (77,33 %) či poškodzovanie a ničenie vecí (76,67 %). Takmer všetci potvrdili, že cez prestávky sa k sebe správajú tolerantne (94 %), netravia čas s mobilným telefónom (92 %), ale rozhovorom so spolužiakmi (94 %), no nevenujú sa športovým aktivitám (77,33 %). Pravidelné bitky či hádky vylúčilo 74 % opýtaných. Tri štvrtiny respondentov (75,33 %) pripustili, že niektorí žiaci vyrušujú a nerešpektujú pokyny učiteľov, ale riešenie ich správania zo strany učiteľov považovali za spravodlivé (73,34 %). Väčšina opýtaných žiakov potvrdila, že v škole neboli šikanovaní (82,67 %), a to ani prostredníctvom internetu (90 %) a na pôde školy sa s týmto javom nestretli (64 %). Tretina žiakov bola svedkom šikanovania jednorazovo (17,33 %) alebo opakovane (18,67 %) a ubližovanému spolužiakovi zväčša pomohli. Zážitok s priamym šikanovaním pripustilo menej žiakov (17,33 %), pričom viac ako polovici z nich poskytol pomoc niektorý zo spolužiakov.

Na úrovni 6. B triedy uskutočnili za ostatné dva roky niekoľko intervenčných aktivít⁵ so zameraním na podporu systému opatrení orientovaných na predchádzanie a znižovanie

⁵ Adaptačný program pre žiakov 5. ročníka, program Mirabilis, sociometrický dotazník zameraný na mapovanie sociálnych vzťahov, rozhovory so žiačkami - riešenie vzťahov v triede, konfliktov, dotazník zameraný na prieskum

výskytu rizikového správania sa žiakov, vytváranie vzťahových pravidiel. Činnosť bola komplexná a podporovaná kontinuálnym uplatňovaním výchovných, psychologických a psychoterapeutických metód⁶ pred ako aj bezprostredne po incidente⁷. Obsahom mnohých triednických hodín bolo opakované poučenie o ŠP, predpisoch BOZ a zmenách v ŠP, tiež pravidlách v triede, rozdelenie úloh vyplývajúcich zo zasadnutia ŽP a rôzne aktivity (napr. Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok, Buďme k sebe tolerantní, Medzinárodný deň komplimentov).

V triednej knihe 6. B v poznámkach k 35. týždňu (24. apríl - 30. apríl 2023) bol uvedený záznam zachytávajúci popis a sled udalostí, ako aj postup riešenia **incidentu**, ktorý sa udial v triede dňa 24. 04. 2023.

Na **úrovni školy** flexibilne a promptly reagovali na situáciu súvisiacu s incidentom v 6. B a následné požiadavky ZZ zaistiť bezpečnosť žiakom v školskom prostredí. Riaditeľka školy potvrdila, že prijaté uznesenie z mimoriadnej pedagogickej rady zo dňa 02. 05. 2023 naplnili. Preukázateľným spôsobom sa oboznámili so smernicou k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach. Na triednych schôdzach dňa 04. 05. 2023 informovali o postupoch a riešení sociálno-patologických javov v triedach, efektívnej komunikácii triedny učiteľ-riaditeľ školy/ZZ-žiak. Posilnili dozory, poverili žiaka uzamkynaním triedy pri odchode, zvýšili pozornosť pri riešení žiackych sťažností. Školníkovi určili povinnosť kontrolovať uzamknutie čistiacich prostriedkov v určenej miestnosti. V deň incidentu operatívne uskutočnili pracovnú poradu nepedagogických zamestnancov (24. 04. 2023), ktorej predmetom bolo poučenie o bezpečnom používaní čistiacich a dezinfekčných prostriedkov, ich správne uskladňovanie a uzamkynanie priestorov určených pre upratovačky. Osobitnú pozornosť venovali prevencii šikanovania a posilňovaniu vzťahov v triednom kolektíve na **mimoriadnych triednických hodinách** v triedach druhého stupňa (28. 04. 2023). V škole neevidovali žiadnu **sťažnosť**.

Účinnosť procesov súvisiacich s monitorovaním, hodnotením, prijímaním adresných a účinných stratégií vo vzťahu k vytváraniu bezpečného školského prostredia a vzťahov medzi aktérmi vzdelávania znižovalo menej dôsledné uskutočňovanie **vnútorného systému kontroly**. Napriek stanoveniu sledovania oblastí (napr. BOZ, sledovanie klímy, dodržiavanie ŠP, interných prípisov a pravidiel, zaistenie starostlivosti na úseku služieb školy, frekvencia aktivujúcich prvkov a stav vzájomnej interakcie žiaka a učiteľa, budovanie pozitívnej klímy v triede, komunikácia s rodinou) bola jeho realizácia podľa vyjadrenia riaditeľky školy skôr intuitívna a zameraná prevažne na riešenie aktuálne vzniknutých problémov, ku ktorým prijímali opatrenia a poverení zamestnanci kontrolovali ich účinnosť, ale záznamy z tejto činnosti nevedli.

1.3 INÉ ZISTENIA

Riaditeľka školy predložila intervenčný postup riešenia incidentu „chemikália vo fľaške“, ktorý sa udial 24. 04. 2023 v 6. B triede. Zároveň poznamenala, že je v riešení orgánov činných v trestnom konaní a škola do času inšpekčnej činnosti nebola informovaná o ich zisteniach a záveroch.

požívania alkoholu a fajčenia, konzultácie so ZZ, workshop pre rodičov žiakov so ŠVVP, preventívny program Buďme k sebe tolerantní“, anonymné lístočky

⁶ napr. diagnostika sociálnej klímy v triede 22. 03. 2023, Moje pocity v triede a v škole 28. 03. 2023

⁷ (napr. 28. 04. 2023 účasť školskej psychologičky na mimoriadnej triednickej hodine - Škálková stupnica ako sa cítim v triede - čo by to aspoň o stupeň zlepšilo, smernica o šikanovaní, rozhovor so žiakmi, DIXIT karty - ako sa cítim v triede, dokončenie záhrady vzťahov - čo robiť, aby sme mali dobré vzťahy, 16. 05. 2023, predstavenie aplikácie Sanity 17. 05. 2023, opätovné poučenie žiakov o bezpečnosti počas prestávok)

2 ZÁVERY

Z rozhovorov s riaditeľkou školy, koordinátormi a z analýzy pedagogickej a ďalšej dokumentácie vyplynulo, že škola uplatňovala princípy **celoškolskej stratégie** zacielenej na prevenciu, monitorovanie a riešenie rizikového správania. Jeho výsledkom bola otvorená komunikácia, dôvera a spolupráca postavená na rešpektovaní názorov, budovaní vzájomne optimálnych vzťahov a klímy s pozitívnym dopadom na eliminovanie potencionálne ohrozujúceho správania žiakov. Nastavený **system primárnej prevencie** bol v škole **komplexný** a **proaktívny**. Podporovaný bol kontinuálnym uplatňovaním výchovných, psychologických, psychoterapeutických metód a ponúkaných interaktívnych činností. V rámci poskytovaných konzultácií, metodického vedenia a sprístupňovania informácií škola v spolupráci s odborníkmi z externých organizácií uplatňovala široké spektrum individuálnych a skupinových intervencií, rozhovory, preventívne aktivity a programy. Na monitorovanie, eliminovanie a riešenie negatívnych prejavov v správaní sa žiakov aplikovali účinné prostriedky, čo vyplynulo z rozhovorov a z analýzy ďalšej dokumentácie školy. Zriadený **školský podporný tím** a poskytované **poradenstvo** vytvárali predpoklad na účinné prekonávanie bariér vo výchove a vzdelávaní.

Pohľad žiakov, na základe výsledkov v dotazníkoch, bol na oblasť preventívnych aktivít kladný. Primeraná pozornosť bola podľa nich venovaná riešeniu konfliktov a budovaniu vzťahov, ako aj rozvíjaniu ich kompetencií správne reagovať v situáciách ohrozujúcich ich bezpečnosť. Väčšina z nich sa cítila v škole neohrozene a neboli v škole šikanovaní. Učiteľov vnímali ako chápaných a tolerantných, rešpektovali ich. Prístup pri riešení problémov považovali za spravodlivý.

V kontexte kvality vzájomných interpersonálnych vzťahov sa javila **klíma**, hodnotená pedagógmi školy v dotazníkoch zadaných ŠŠI, ako **otvorená**. Premietla sa do vzájomnej dôvery a súdržnosti kolektívu, angažovanosti učiteľov, demokratického štýlu vedenia školy, pričom systém riadenia vnímali ako pevný a stabilný.

Problematika bezpečnosti a ochrany zdravia bola rozpracovaná v **interných predpisoch**, prostredníctvom ktorých zabezpečovali organizáciu a vnútorný chod školy. Poskytovala všetkým aktérom vzdelávania potrebné informácie o spôsoboch aktívnej ochrany pred negatívnymi sociálno-patologickými javmi, o konkrétnych činnostiach a opatreniach. Jej vypracovanie na mieru požiadavkám školy a spoločnosti, aktualizovanie v primeraných intervaloch, bolo dôležitou podmienkou pre jej úspešné pôsobenie. Pre profesionálne riešenie výchovných problémov žiakov malo prínos i ďalšie vzdelávanie pedagógov. Zlepšenie si vyžaduje uskutočňovanie vnútorného systému kontroly.

Implementácia stratégie školy, zvoleného systému a aktivít vytvárali predpoklad na zlepšenie klímy a zaistenie intenzívnej pozornosti prípadným ohrozeniam, systematickému sledovaniu situácie v škole a analyzovaniu potenciálnych rizík.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:
otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia **odporúča** vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu toto opatrenie:

- pre vlastné hodnotenie školskej klímy, efektivity školských preventívnych programov pokračovať v aplikácii pestrej skladby nástrojov, na základe výsledkov funkčne nastavovať, plánovať ďalšie intervencie a viesť záznamy.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. školský poriadok, interný predpis k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach;
2. plán práce – výchovného poradcu, školského psychológa, plán koordinátora primárnej prevencie sociálno-patologických javov;
3. záznamy z pohovorov so žiakmi, so zákonnými zástupcami;
4. vyhodnocovacie správy;
5. zápisnice z rokovania pedagogickej rady, výchovnej komisie, podporného tímu;
6. zápisnica z mimoriadneho plenárneho rodičovského združenia;
7. zápisnica z pracovnej porady nepedagogických zamestnancov;
8. preventívne aktivity, programy poskytovania informácií žiakom, učiteľom a zákonným zástupcom žiakov o zaistení bezpečnosti a ochrany zdravia;
9. triedne knihy;
10. zoznam činností a vstupov 6. B;
11. sťažnosti - súvisiace s bezpečnosťou školského prostredia;
12. portál Bezkriedy.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Katarína Mužíková

Dňa: 05. 06. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

PaedDr. Katarína Mužíková, školská inšpektorka

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Janka Prisažná, riaditeľka školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 06. 06. 2023 v Banskej Bystrici:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

PaedDr. Katarína Mužíková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Janka Prisažná

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

PaedDr. Janka Prisažná, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Katarína Mužíková, školská inšpektorka

Príloha

1. **Klíma školy** (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti